

Sengeheste og småbørn kan være en farlig cocktail

Sissel Banner Lundemose, Susanne Scherer & Hans Petter Hougen

KASUISTIK

Retspatologisk Afdeling,
Retsmedicinsk Institut,
København

Ugeskr Læger
2016;178:V09150718

Størstedelen af ulykker sker i hjemmet, og særligt børn er udsatte. I perioden 1994-2009 blev der registreret 84 fatale kvælningsulykker i Danmark. I alt 50 af dem var med børn i alderen 0-2 år [1]. Det er derfor vigtigt at sikre børns omgivelser og eliminere potentielle farer.

I denne artikel sættes der fokus på omstændigheder, der i yderste konsekvens kan føre til kvælningsdød hos småbørn.

SYGEHISTORIE

En toårig pige var med sin familie på ferie i et lejet sommerhus. Hun sov sammen med sin søster i en overkøje, hvor sengehesten var en metalbøjle. Ved syvtiden om morgenen hørte moderen gråd fra børneværelset og fandt den toårige fastklemt. Pogens hoved lå mellem sengekanten og metalbøjlen, højre kind var vendt mod madrassen, hænderne hvilede på sengekanten og resten af kroppen hang frit ud over sengen. Pigen var bleg og kold, men med vejtrækning og ved bevidsthed.

På sygehuset sås en svær hævelse af ansigtets venstre side med en nedre begrænsning bestående af en rødlig båndformet underhudsblødning (Figur 1). Der var ingen punktformede blødninger eller vejtrækningsproblemer.

Ved et akut øre-næse-hals-tilsyn fandt man symmetriske forhold i næsesvælgrummet og ensidig hævelse af mundsvælghulen ned til umiddelbart over strubelåget. Der var normale blodprøveværdier fraset en forhø-

 FIGUR 2

Åbningen på 13,5 cm mellem sengekanten og sengehesten.

jet kreatininkinase, som blev tilskrevet muligt muskelenfald, og pigen blev behandlet med forceret diurese.

For at tage vare på pigens og hendes søskendes sikkerhed underrettede sundhedspersonalet de sociale myndigheder, hvorefter sagen blev politianmeldt.

Politiet ville klarlægge, om forældrenes forklaring passede med barnets skader og rekvirerede en retsmedicinsk undersøgelse. Undersøgelsen viste den tidligere omtalte hævelse og underhudsblødning i ansigtet. På opfordring af retsmedicineren blev ulykkesstedet også inspiceret. Køjesengen var en væg til væg-bygget træramme med en fastskruet metalbøjle på ydersiden. Åbningen mellem sengekantens øvre kant og metalbøjles nedre kant blev målt til 13,5 cm (Figur 2).

Konklusionen på den politimæssige efterforskning inkl. den retsmedicinske undersøgelse og inspektion var, at fastklemningen kunne være foregået som oplyst, og sagen blev derfor lukket. Den diffuse hævelse kunne skyldes væskeophobning, der var opstået på grund af fastklemning og komprimeret tilbageløb af blod fra hovedet. Underhudsblødningen kunne enten skyldes forsøg på at komme fri eller fastklemningen mellem sengekanten og metalbøjlen. Det blev vurderet, at pigen som følge af ulykken havde været i manifest livsfare på findetidspunktet.

DISKUSSION

Kunne ulykken i sygehistorien have været forhindret

 FIGUR 1

Svær hævelse af ansigtets venstre side med en nedre begrænset underhudsblødning.

blot ved få retningslinjer om produktsikkerhed af sengeheste? Sygehistorien sætter fokus på, at sikkerhedsudstyr ikke nødvendigvis er sikkert nok. I Sikkerhedsstyrelsens brochure fra 2009, anbefalede man, at åbninger i sengeheste skulle være 6-7,5 cm [2]. Denne anbefaling eksisterer ikke i den opdaterede version fra 2012 [3]. Heller ikke hos Danske Standarder findes der specifikke anbefalinger om konstruktioner af sengeheste. Sengeheste hører ifølge Sikkerhedsstyrelsen under produktsikkerhedsloven, der omfatter alle produkter, som bliver fremstillet, udbudt, solgt, tilbudt eller udført i Danmark. I produktsikkerhedsloven defineres de krav, der skal opfyldes, før et produkt kan betegnes som sikkert. Sikkerheden af et produkt vurderes ud fra en konkret risikovurdering underbygget af bl.a. aktuel viden om teknologi og sikkerhed [4].

Sikkerhedsstyrelsen, der er kontrolmyndighed, kan påbyde enhver, der har gjort et farligt produkt tilgængeligt på markedet, at advare mod det [4]. Sygehistorien bidrager til den nuværende viden om et potentielt farligt produkt, nemlig sengehesten, der trods funktionen som værn mod at falde ud, kan føre til kvælningsulykker. Sagen illustrerer samarbejdet mellem sundhedsvæsenet, de sociale myndigheder, politiet og retsmedicinerne, som gjorde det muligt at bekræfte hændelsesforløbet, og peger også på det profylaktiske aspekt af retsmedicinske undersøgelser.

I en tysk ulykkesanalyse fra perioden 2000-2008 har man konkluderet, at ulykker ofte forekommer i hjemmet og især blandt børn. Årsagerne er hyppigst strangulering i tøj, aspiration af fremmedlegemer, lejningsbettinget kvælning eller fastklemning mellem objekter [5]. Dette arbejde kan inspirere til et lignende dansk studie for at opnå yderligere viden om mulige kvælningsulykker og kvælningskilder.

SUMMARY

Sissel Banner Lundemose, Susanne Scherer & Hans Petter Hougen:

Bunk rails and children can be a dangerous cocktail
Ugeskr Læger 2016;178:V09150718

We present a case with a two-year-old girl, who accidentally got caught between a mattress and a metal rod used as rail of an upper bunk and almost got suffocated. To rule out child abuse and to clarify the sequence of events, the incident was reported to the police. The police investigation and the forensic examination confirmed the incident as reported by the parents and the police closed the case. With this case story, we want to warn against the use of rails, with a distance between mattress and rail allowing the body of a small child to slip under and trap a proportionally bigger head.

KORRESPONDANCE: Sissel Banner Lundemose.

E-mail: sissel.lundemose@sund.ku.dk

ANTAGET: 26. november 2015

PUBLICERET PÅ UGESKRIFTET.DK: 25. januar 2016.

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Møller H, Damm M, Laursen B. Ulykker i Danmark. 2012. Statens Institut for folkesundhed, Syddansk Universitet. www.si-folkesundhed.dk/upload/ulykker_i_dk--web.pdf (20. okt 2015).
2. Sikkerhedsstyrelsen. Børns sikkerhed. 2009 - Brochure. www.google.dk/url?sa=t&rc=1&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CBsQFjAAahUKewie95WZoeDIAhWCFR4KHSg4Dww&url=http%3A%2F%2Fwww.sik.dk%2Fcontent%2Fdownload%2F4228%2F49918%2Ffile%2FB%25C3%25B8rn_sikkerhed%25202009.pdf&usq=AFQjCNEBThmJbDPhXlo_sahj4iIQg0VuHw&bv=bv.105841590,d.bGQ (25. okt 2015).
3. Sikkerhedsstyrelsen. Børns sikkerhed. 2012 - Brochure. <https://www.sik.dk/Global/Publikationer/Foldere/Boerns-sikkerhed> (25. okt 2015).
4. Sikkerhedsstyrelsen. Lov om produktsikkerhed. Nr. 1262 af december 2009. Økonomi- og Erhvervsministeriet. <http://sik-lw.lovportaler.dk/showdoc.aspx?docId=lov20091262-full> (28. aug 2015).
5. Meyer FS, Trübner K, Schöpfer J et al. Accidental mechanical asphyxia of children in Germany between 2000 and 2008. *Int J Legal Med* 2012;126:765-71.